

Do czego chcecie wykorzystać zdobytą wolność? Kto i w jaki sposób ma w niej uczestniczyć? Co się stało z naszymi wspólnymi marzeniami?

Jacek Kuroń

***Festiwal im. Jacka Kuronia
5 – 17 czerwca 2014***

Postać Jacka Kuronia jest żywo pamiętana i wspominana, nieczęsto jednak bywa realną inspiracją do krytycznego myślenia o Polsce współczesnej i wyzwaniach na przyszłość – a to właśnie niezgoda na zastany świat i gorączkowa pasja jego naprawy stanowiła sedno politycznej, społecznej i, szerzej, egzystencjalnej autora słynnej Wiary i winy i współtwórcy KOR. Powyższy kontekst uzupełnia, również przypadające na rok 2014, ćwierćwiecze polskich przemian ustrojowych – których Kuroń był współautorem, a potem zdecydowanym krytykiem, a które okazały się źródłem wielu obecnych przejawów społecznej niesprawiedliwości.

Festiwal społeczny im. Jacka Kuronia złożą się debaty z gośćmi z Polski i zagranicy, pokazy filmowe, chór rewolucyjny i „spacer zaangażowany” warszawskimi śladami Jacka Kuronia, a towarzyszyć mu będą publikacje: Kuroń. Przewodnik Krytyki Politycznej oraz Atlas problemów społecznych. Zamysłem przewodnim festiwalu jest ukazanie krytycznych diagnoz społeczeństwa polskiego oraz możliwych rozwiązań problemów – w świetle wartości i tematów, którymi Jacek Kuroń zajmował się przez całe swoje świadome życie, zwłaszcza w obszarach takich jak praca, edukacja, sąsiedztwo, wspólnota i kształt naszego współżycia z innymi. Obszary te chcemy zaprezentować szczególnie pod kątem obecnej w nich niesprawiedliwości – różnych form nierówności, dyskryminacji czy wykluczenia przy jednoczesnym podkreśleniu, że nie mają one „naturalnego” lub, co gorsza, zawinionego przez jednostki charakteru, lecz wynikają z określonego kształtu instytucji społecznych, rozpowszechnionych w społeczeństwie wartości oraz przyjętych rozwiązań politycznych.

Różne artykuły i eseje, wypowiedzi, a przede wszystkim zaangażowanie polityczne Jacka Kuronia stanowić mają bowiem inspirację do jak najbardziej współczesnego działania – zaangażowania w imię wyznawanych przez niego wartości w warunkach dzisiejszych podziałów, konfliktów i problemów społecznych.

Debaty z wybitnymi myślicielami społecznymi oraz intelektualistami służą pokazaniu publiczności szerszego – w tym

globalnego – kontekstu poruszanych kwestii; prezentacja Atlasu problemów społecznych – przybliżeniu w sposób przystępny, w popularnej formie, konkretnych przejawów niesprawiedliwości społecznej w Polsce; spacery i pokazy filmowe ukazać mają przede wszystkim osobisty, „biograficzny” wymiar zaangażowania społecznego. Różne formy działań – w tym pokazy plenerowe oraz publikacje ilustrowane, z założenia najszerzej dostępne – pozwolą dotrzeć z „przesłaniem Jacka Kuronia” możliwie szeroko (a nie tylko „sentymentalnym wspomnieniem” dla jego przyjaciół i środowiska).

PUBLIKACJE

1. Kuroń. Przewodnik Krytyki Politycznej

Dżinsowa kurtka, zachrypnięty głos, nieodłączny termos... Do tego wielka charyzma i wielkie serce, lata spędzone w więzieniu za wolną Polskę i chochla zupy w ręce ministra. Potoczny obraz Jacka Kuronia – polityka, wychowawcy, dysydenta, intelektualisty. Autora Wiary i winy szanowano, ceniono, często kochano – ale czytano umiarkowanie; słuchano z przejęciem, ale nie zawsze wystarczająco uważnie.

Kuroń. Przewodnik Krytyki Politycznej pokazuje najsłynniejszego, obok Lecha Wałęsy, opozycjonistę PRL oczami kilku pokoleń – przyjaciół z jednej celi i towarzyszy wspólnych imprez, kolegów z rządu i współtwórców polskiej transformacji, wychowanków z epoki walterowców i młodych organizatorów kampanii do czerwcowych wyborów. Dlaczego najpierw budował komunizm, a potem z nim walczył; czego szukał w marksistowskiej wierze i w katolickiej „Więzi”; dlaczego tak ostro krytykował tę samą Polskę, którą sam wcześniej budował? I wreszcie – jakiej Polski chciałby Jacek Kuroń dziś?

Na te i inne pytania odpowiadają między innymi: Karol Modzelewski, Danuta Kuroń, Andrzej Leder, Seweryn Blumsztajn, Jerzy Osiatyński, Adam Wajrak.

2. Atlas problemów społecznych – w infografikach

Atlas przedstawi dane, przybliżające wybrane, najważniejsze z perspektywy działalności Jacka Kuronia, obszary z zakresu polityki społecznej i gospodarczej, w odniesieniu również do 25 lat transformacji ustrojowej. Skoncentrowany będzie na takich obszarach życia społecznego jak praca, edukacja, sąsiedztwo (przestrzenne, kulturowe), model wspólnoty – autorzy zwrócą w nim uwagę na różne przejawy niesprawiedliwości, nierówności czy wykluczeń w tych obszarach oraz możliwych drogach wyjścia z nich. Merytorycznie atlas został opracowany przez dra Michała Polakowskiego oraz dr Dorotę Szelewę. Opracowanie będzie dostępne w firmie elektronicznej oraz stanowić będzie źródło treści i grafik do kolejnych materiałów.

***Bez niepodległej Ukrainy nie ma niepodległej Polski, a bez
niepodległej Polski nie ma niepodległej Ukrainy***

DEBATY

Krytyka Polityczna, ul. Foksal 16, Warszawa

5 czerwca, godz. 16.30

Ukraina w oblężeniu, Europa na rozdrożu

*Nasza bliskość z Ukraińcami i Białorusinami to dla nas i dla nich jest rękojmią suwerenności i
rękojmią niezależności. Rosja, która połyka Ukrainę, staje się zaborczym imperium i grozi
nam. I to jest nieszczęście i dla Rosji, i dla Ukrainy, i dla nas*

Goście:

Radosław Sikorski, Minister Spraw Zagranicznych RP

Sławomir Sierakowski, Krytyka Polityczna

Rewolucja Majdanu i rosyjska inwazja na Krym postawiły Ukrainę i Unię Europejską w zupełnie nowej sytuacji. Czy Zachód będzie w stanie odpowiedzieć na europejskie aspiracje Ukrainy? A może w Europie znów zapadnie „żelazna kurtyna”? Czy podział kontynentu na „strefy wpływów” jest nieunikniony?

Radosław Sikorski – urzędujący od 2007 roku minister spraw zagranicznych RP – absolwent Uniwersytetu Oksfordzkiego, w latach 80. brytyjski korespondent wojenny w Afganistanie, a w latach 2005–2007 minister obrony narodowej w rządach Kazimierza Marcinkiewicza i Jarosława Kaczyńskiego.

Sławomir Sierakowski – socjolog, publicysta, założyciel i redaktor naczelny „Krytyki Politycznej”, prezes Stowarzyszenia im. Stanisława Brzozowskiego oraz Instytutu Studiów Zaawansowanych. Absolwent Kolegium MISH UW, w latach 2013-2014 stypendysta Uniwersytetu Harvarda.

5 czerwca, godz. 19.00

Kapitalizm – już po transformacji, wciąż przed renowacją?

Chciałem być przyzwoitą, socjaldemokratyczną opozycją w przyzwoitym kapitalizmie. Ponieważ jednak nie było przyzwoitego kapitalizmu, to uznałem, że musimy go najpierw zbudować. Okazało się, że gadałem głupstwa. Trzeba było od razu budować kapitalizm razem ze społeczną nad nim kontrolą i wówczas uniknęlibyśmy wielu z obecnych kłopotów.

Goście:

Prof. Jeffrey Sachs, Columbia University (Nowy Jork)

Sławomir Sierakowski, Krytyka Polityczna

Rok 1989 przyniósł Europie Wschodniej obietnicę kapitalistycznego dobrobytu. Koszt transformacji okazał się jednak bardzo wysoki, a „wolnorynkowy” ideał ujawnił swe ograniczenia. Czy krajom postkomunistycznym grozi status wiecznych peryferii Zachodu? A może to sam Zachód stanie się peryferiami globu? Jak – i czy w ogóle – możliwy jest kapitalizm, w którym nie ma przegranych?

Prof. Jeffrey Sachs – amerykański profesor ekonomii, dyrektor The Earth Institute na Uniwersytecie Columbia, wieloletni doradca Banku Światowego, Międzynarodowego Funduszu Walutowego, OECD, UNDP oraz rządów wielu państw Ameryki Łacińskiej, Europy Wschodniej czy b. ZSRR; jeden z autorów programu transformacji polskiej gospodarki znanego później jako „plan Balcerowicza”, autor m. in. książki *Koniec z nędzą. Zadanie dla naszego pokolenia* (2007).

6 czerwca, godz. 19.00

Lewica przyszłością chrześcijaństwa?

Nie przypadkiem w duchowości lewicy symbolami są krata, cela, szubienica, kajdany. Kiedy pierwszy raz w życiu zakładano mi kajdanki, odczułem wzruszenie. I do dziś, choć żyję już ponad pół wieku, z dumą mówię, że jest to jedyna biżuteria, jaką noszę. Teraz jest już dla mnie oczywiste, że to wezwanie do ofiary zawarte w duchowości lewicy płynie z jej chrześcijańskiego charakteru.

Goście:

Prof. Małgorzata Kowalska, Uniwersytet w Białymstoku

Prof. Gianni Vattimo, Università degli Studi di Torino

Moderacja: **Tomasz Stawiszyński**, Krytyka Polityczna

Czy religia w obecnym instytucjonalnym kształcie ma szansę przetrwać? Czy deklarowany przez wielu myślicieli 'koniec metafizyki' zaowocuje całkowitym wycofaniem religijności z przestrzeni publicznej, czy też ulegnie ona jakiejś transformacji? Czy w świecie, w którym pogłębiają się nierówności klasowe, społeczne i polityczne przesłanie Chrystusa – bliskie ideałom lewicy – stanie się nową dominantą chrześcijaństwa? Czy będzie to wlanie nowego wina w stary bukłak, czy też przelanie starego wina w nowy?

Prof. Gianni Vattimo – włoski filozof, profesor filozofii teoretycznej na Università degli Studi di Torino, publikuje m.in. na łamach „La Stampa”, „L’Espresso”, „Il Manifesto”, „L’Unità”, „El Pais” i „Clarín”, poseł do Parlamentu Europejskiego z ramienia tzw. Listy di Pietro, członek frakcji ALDE (Grupa Porozumienia Liberałów i Demokratów na rzecz Europy); autor wielu książek m. in. *Koniec nowoczesności* (1985, wyd. polskie 2006), *Spółeczeństwo przejrzyste* (1989, wyd. polskie 2006), a także *Nie być Bogiem. Autobiografia na cztery ręce* (2006, wyd. polskie 2011).

Prof. Małgorzata Kowalska – filozofka i historyczka filozofii francuskiej, profesor Uniwersytetu w Białymstoku, kierowniczką Katedry Filozofii w Instytucie Socjologii UB; autorka m.in. *W poszukiwaniu straconej syntezy. Jean-Paul Sartre i paradygmaty*

filozoficznego myślenia (Warszawa 1997), *Dialektyka poza dialektyką. Od Bataille'a do Derridy* (Warszawa 2000), *Demokracja w kole krytyki* (Białystok 2005)

Tomasz Stawiszyński – absolwent Instytutu Filozofii UW, dziennikarz i eseista, gospodarz programów kulturalnych w TVP Kultura („Studio Alternatywne” oraz „Czytelnia”), wieloletni redaktor „Dziennika”, a potem „Newsweeka” w latach 2007-2013. Autor dwóch zbiorów wierszy – „Nie ma takiego imienia” (Magazyn Literacki, 1999) i *Rzecz ciemna* (Nowy Świat, 2002), a także książki *Potyczki z Freudem. Mity, pułapki i pokusy psychoterapii* (Carta Blanca, 2013). W Polskim Radiu RDC prowadzi autorski program 'Niedziela Filozofów, czyli potyczki z życiem'. W zespole KP od 2013 roku.

10 czerwca, godz. 15.30

Edukacja: rewolucyjne wyzwania?

Jeśli więc chcemy, by każdy człowiek zapanował nad własnym życiem, musimy zapewnić wszystkim dostęp do kultury. Innymi słowy, niezbędna jest powszechna edukacja obejmująca dzieci i dorosłych, słowem wszystkich. Wymaga to wielkiego zrywu ludzkości, że można go śmiało nazwać rewolucją edukacyjną.

Goście:

Prof. Gesine Schwan, Humboldt-Viadrina School of Governance (Berlin)

Dr Krystyna Starczewska, założycielka i dyrektor I Społecznego LO w Warszawie

Moderacja: **Jacek Żakowski**, Tygodnik *Polityka*

Wychowywanie ludzi tak, aby zmieniali świat; rewolucja edukacyjna, która uczyni go bardziej demokratycznym i egalitarnym – czy te dwie wielkie idee, tak bliskie Jackowi Kuroniowi, można zrealizować w dzisiejszym świecie? Czy nasze systemy oświaty kształcą obywateli, świadomie tworzących świat dookoła, we współpracy z innymi i solidarnie ze słabszymi? A może jedynie przygotowują – lepiej lub gorzej – do konkurencyjnego wyścigu o status na rynku? Czy szkoła i uczelnia mogą rozwiązać problemy naszych społeczeństw – czy raczej same padają ich ofiarą i wymagają reform bądź zastąpienia czymś zupełnie nowym?

Prof. Gesine Schwan - niemiecka filozofka, profesor nauk politycznych, związana z Socjaldemokratyczną Partią Niemiec. W latach 1999 – 2008 roku rektor Uniwersytetu Europejskiego Viadrina we Frankfurcie nad Odrą, obecnie szefowa berlińskiej Humboldt-Viadrina School of Governance. Autorka m.in. książek: *Leszek Kołakowski. Eine politische Philosophie der Freiheit nach Marx* (1971), , *Politik und Schuld* (Polityka i wino. Niszczycielska siła a milczenie, Berlin 1997, a także *Bildung: Ware oder öffentliches Gut?* (Wykształcenie: towar czy dobro publiczne?, Berlin 2010).

dr Krystyna Starczewska – polonistka, filozof, etyk i pedagog. Twórczyni i dyrektor „Bednarskiej”, prezes Krajowego Forum Oświaty niepublicznej. Ukończyła Wydział Polonistyczny UW, doktoryzowała się w Instytucie Filozofii UW; przez lata pracowała w Polskiej Akademii Nauk. Przed rokiem 1989 brała udział w opozycji demokratycznej, współpracowała z KOR-em. W ramach obrad Okrągłego Stołu w 1989 brała udział w obradach podzespołu do spraw oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki i postępu technicznego. W wolnej Polsce poświęciła się tworzeniu „Bednarskiej” – I Społecznego Liceum

Ogólnokształcącego w Warszawie przy ulicy Bednarskiej oraz 20 Społecznego Gimnazjum w Warszawie przy ulicy Raszyńskiej, którego obecnie jest dyrektorem.

Jacek Żakowski – dziennikarz i publicysta, pierwszy prezes Polskiej Agencji Informacyjnej (1991-1992); kierownik Katedry Dziennikarstwa Collegium Civitas w Warszawie; autor wielu książek, m.in.: *Między Panem a Plebanem*, (1995), *Pół wieku pod włos czyli Życie codzienne Tygodnika Powszechnego w czasach heroicznych* (1999), *Anty-TINA: rozmowy o lepszym świecie, myśleniu i życiu* (2005), *Nauczka* (2007), a także współautor dwóch książek z Jackiem Kuroniem: *PRL dla początkujących* (1995) oraz *Siedmiolatka, czyli kto ukradł Polskę* (1997).

11 czerwca, godz. 19.00

Transformacje Polski i Ukrainy

Nie ulega wątpliwości, że społeczeństwo polskie uznało państwową opiekę społeczną za stan normalny. Będziemy więc musieli doskonalić ten system, ale nie będziemy mogli z niego zrezygnować. Dodajmy, że w społeczeństwie polskim już od lat występuje silne dążenie do osiągnięcia poziomu konsumpcji zgodnego ze standardem Europy Zachodniej i związana z tym presja będzie w procesie demokratyzacji wzrastać. W ramach ładu demokratycznego presja ta będzie wzmacniać państwo w jego funkcjach ekonomicznych i socjalnych.

Prof. Timothy Snyder, Yale University

Anne Applebaum, The Washington Post

Moderacja: **Sławomir Sierakowski**, Krytyka Polityczna

Czy Ukraina w 2014 roku jedynie „nadrobiła zaległości” z roku 1989? Na czym miałyby polegać jej „transformacja”? Czy powtórka drogi Europy Środkowej na Zachód to właściwy (możliwy?) horyzont dążeń ukraińskiego społeczeństwa po rewolucji Majdanu? Co pogrążona w kryzysie Unia Europejska może Ukrainie zaoferować – i co dla Zachodu znaczą europejskie aspiracje Ukrainy?

Prof. Timothy Snyder – amerykański profesor na Wydziale Historii Uniwersytetu Yale znawca problemów nowożytnego nacjonalizmu i dziejów Europy Środkowej i Wschodniej, badacz ustrojów totalitarnych. Autor m.in. książek *Rekonstrukcja narodów. Polska, Ukraina, Litwa, Białoruś 1569-1999* (2005), *Skrwawione ziemie. Europa między Hitlerem a Stalinem* (2011), opublikowanej przez Wydawnictwo Krytyki Politycznej *Nacjonalizm, marksizm i nowoczesna Europa Środkowa. Biografia Kazimierza Kelles-Krauza* (2011), a także wywiadu-rzeki z Tonym Judtem pt. *Rozważania o wieku XX* (2013); publikuje m.in. na łamach „New York Review of Books” oraz „Frankfurter Allgemeine Zeitung” Członek rady Instytutu Studiów Zaawansowanych w Warszawie.

Anne Applebaum – dziennikarka, laureatka Nagrody Pulitzera (2004), stała komentatorka „absolwentka” Uniwersytetu Yale, pod koniec lat 80. korespondentka „The Economist” w Warszawie; do 1991 opublikowała serię artykułów o przemianach społecznych i politycznych w Europie Wschodniej. Autorka wielu książek, m.in.: *Między Wschodem a Zachodem: przez pogranicza Europy* The Washington Post”, (2001), *Gułag* (2005), a także *Za żelazną kurtyną. Ujarzmienie Europy Wschodniej 1944–1956* (2013).

Sławomir Sierakowski – socjolog, publicysta, założyciel i redaktor naczelny „Krytyki Politycznej”, prezes Stowarzyszenia im. Stanisława Brzozowskiego oraz Instytutu Studiów Zaawansowanych. Absolwent Kolegium MISH UW, w latach 2013-2014 stypendysta Uniwersytetu Harvarda.

12 czerwca, godz. 19.00

Europa socjalna – odpowiedź na kryzys?

Tylko w ramach ładu społeczno-ekonomicznego – zwanego „socjalizmem skandynawskim”, niemiecką „społeczną gospodarką rynkową” czy z amerykańską „państwem dobrobytu” – możliwa była niezwykle efektywność pracy uznawana u nas za kapitalistyczną. Beneficjentami tego ładu byli wszyscy jego uczestnicy – i tylko w tak zarysowanej całości mógł on funkcjonować.

Goście:

Prof. David Ost, Hobart and William Smith Colleges

Prof. Jerzy Osiatyński, Instytut Nauk Ekonomicznych PAN

Dr Guenther Horzetzky, Sekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki, Energii, Budownictwa, Gospodarki Mieszkaniowej i Komunikacji w Nadrenii Północnej-Westfalii

Moderacja: **Agnieszka Lichnerowicz**, Radio Tok Fm

Siedem lat po upadku Lehman Brothers i pięć lat po ujawnieniu kłopotów Grecji Europa nie może się podnieść z upadku; bezrobocie wciąż jest wysokie, a sceptycyzm obywateli integracji narasta. Czy projekt socjalnej Europy z silnymi związkami zawodowymi; z dialogiem społecznym w miejsce technokracji, z większą – może nas wyprowadzić na prostą?

Prof. David Ost – amerykański socjolog i politolog, profesor nauk politycznych w Hobart and William Smith Colleges; długoletni badacz historii najnowszej Europy Środkowej i Wschodniej, a zwłaszcza ruchu Solidarności, autor m. in. książek „Solidarity and the Politics of Anti-Politics” (1991) oraz słynnej Kłęski Solidarności (2006, wyd. polskie 2007), a także redaktor podręcznika *European Politics in Transition* (2005). Publikuje m.in. na łamach „The Nation”, „Dissent”, „Tikkun”, a także „The New York Times” oraz „Chicago Tribune”.

Prof. Jerzy Osiatyński – profesor ekonomii w Instytucie Nauk Ekonomicznych PAN, polityk, b. kierownik Centralnego Urzędu Planowania, minister w rządach Tadeusza Mazowieckiego i Hanny Suchockiej, obecnie członek Rady Polityki Pieniężnej przy Narodowym Banku Polskim. W Instytucie Studiów Zaawansowanych prowadzi serię wykładów pt. Nowa ekonomia czasów kryzysu. Wieloletni konsultant Banku Światowego, UNDP oraz innych organizacji międzynarodowych i pozarządowych, ekspert w dziedzinie transformacji gospodarczej w krajach Europy Środkowej i Wschodniej oraz WNP. Redaktor *Dzieł zebranych* Michała Kaleckiego, autor wielu książek, m.in. *Michał Kalecki o gospodarce socjalistycznej* (1988) oraz podręcznika *Finanse publiczne: ekonomia i polityka* (2006), a także współautor pracy *Stabilność systemu finansowego warunkiem rozwoju gospodarczego* (2012).

Dr Guenther Horzetzky – polityk niemiecki, obecnie sekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki, Energii, Budownictwa, Gospodarki Mieszkaniowej i Komunikacji w Nadrenii

Północnej-Westfalii; wieloletni działacz niemieckiej Konfederacji Związków Zawodowych (DGB) i sekretarz jej zarządu, później także kierownik wydziału i sekretarz stanu w Federalnym Ministerstwie Pracy i Spraw Socjalnych.

Agnieszka Lichnerowicz, Tok Fm – reporterka, dziennikarka radiowa podróżniczka; w pracy dziennikarskiej zajmuje się m.in. tematyką transformacji politycznych, rewolucji, ruchów oporu, rozwoju społecznego i praw człowieka (od Białorusi, przez Tunezję po Birmę).
wytycznych)

13 czerwca, godz. 19.00

Etos buntu – rewolucjoniści Europy Środkowo-Wschodniej

Goście:

Prof. Jarosław Hrycak, Uniwersytet Katolicki we Lwowie

Prof. Marci Shore, Yale University

Moderacja: **Michał Sutowski**, Krytyka Polityczna

Kolejne pokolenia ludzi Europy Środkowej i Wschodniej buntowały się przeciw zastanemu światu – w imię komunizmu, socjalizmu z ludzką twarzą, samorządu robotniczego, demokracji albo powrotu do Zachodu... Czy rewolucja kijowskiego Majdanu otwiera kolejny rozdział buntowniczej historii regionu? I czy świat potrzebuje dziś dysydentów-rewolucjonistów pomiędzy Łaby i Dniepru?

Prof. Jarosław Hrycak – ukraiński historyk, profesor i szef katedry historii Ukrainy na Ukraińskim Uniwersytecie Katolickim we Lwowie; redaktor naczelny czasopisma „Ukraina Moderna”, laureat Nagrody im. Jerzego Giedroycia za książkę *Prorok we własnym kraju. Iwan Franko i jego Ukraina (1856-1886)* opublikowaną przez Wydawnictwo Krytyki Politycznej.

Prof. Marci Shore – profesor Wydziału Historii Uniwersytetu Yale, badaczka historii intelektualnej Europy Środkowej i Wschodniej, autorka m.in. książek *Kawior i popiół* (2006, wyd. polskie 2009), *Smak popiołów* (2012, wyd. polskie 2013); w wydawnictwie Krytyki Politycznej ukazał się wybór jej esejów pt. *Nowoczesność jako źródło cierpień* (2012).

W ramach Big Book Festiwal

14 czerwca, godz. 16.00

Solidarność według kobiet

Goście:

Shana Penn, Mills College

Ludwika Wujec, współpracowniczka Komitetu Obrony Robotników

Alicja Wancerz-Gluza, Ośrodek KARTA

Aleksandra Niżyńska, Fundacja Instytut Spraw Publicznych

Moderacja: **Maria Kłaman**, Krytyka Polityczna

Shana Penn – amerykańska historyczka, kulturoznawczyni, slawistka, wykładowczyni Mills College; dyrektor wykonawczą Taube Foundation for Jewish Life and Culture w USA,

współzałożycielka Network of East-West Women, feministka.. Autorka słynnej książki *Podziemie kobiet* (2003), publikuje m.in. na łamach „Journal of Women's History”, „San Francisco Chronicle” czy „Women's Review of Books”.

Ludwika Wujec – działaczka społeczna i samorządowa, nauczycielka; współpracowniczka Komitetu Obrony Robotników, współtwórczyni wydawanego poza cenzurą „Robotnika” i legalnej „Niezależności”; redaktorka w Agencji Solidarności; w latach 80. członkini redakcji podziemnego „Tygodnika Mazowsze”, później asystentka Tadeusza Mazowieckiego przy obradach Okrągłego Stołu. Po 1989 roku działaczka ROAD, Unii Demokratycznej i Unii Wolności, a także m.in. sekretarz warszawskiej gminy Centrum.

Alicja Wancerz-Gluza – współzałożycielka Ośrodka KARTA, inicjatorka i koordynatorka działań edukacyjnych Fundacji Ośrodka KARTA.

Aleksandra Niżyńska – kierowniczka Obserwatorium Równości Płci w Fundacji Instytut Spraw Publicznych (ISP). Absolwentka prawa i socjologii (Bremen Universität oraz Uniwersytetu Warszawskiego). Współpracuje z redakcją kwartalnika „Res Publica Nowa”. Specjalizuje się w problematyce korupcji oraz zawodów prawniczych, równolegle zajmuje się historią idei i filozofią myśli społecznej.

Maria Kłaman – absolwentka filologii polskiej i filozofii Uniwersytetu Gdańskiego, aktywistka miejska, redaktorka, publicystka. Prowadzi i koordynuje działania partycypacyjne, przez lata w Gdańsku, m.in. "Plac Waryńskiego. Wymyślmy razem!", a dziś w Warszawie. W latach 2011-2014 szefowa Świetlicy Krytyki Politycznej w Trójmieście, członkini zespołu Krytyki Politycznej.

.....

***Działanie jest dla mnie pasją, sensem życia. Muszę robić,
rzeczy bardzo ważne, przekraczające mnie, moje życie. Bez
takiego działania zanudziłbym się na śmierć.***

Jacek Kuron

WYDARZENIA OTWARTE

Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny

**8 czerwca, godz. 19.30, Teatr Studio/barStudio
Wernisaż wystawy Oś życia Jacka Kuronia**

Projekt Oś życia Jacka Kuronia tworzą wypowiedzi oraz fragmenty jego pism ukazanych na tle intelektualnej i społecznej historii Polski. Życie Kuronia było świadectwem myśli i wartości, w które wierzył, ale też świadectwem dziejów PRL i III RP. Niczym soczewka skupia ono najważniejsze momenty, dylematy, problemy i wyzwania związane z kształtowaniem się naszego społeczeństwa i naszego świata.

Jego trwałe wartości i ewoluujące myśli, diagnozy i kolejne pomysły na lepsze urządzenie świata to wyzwanie dla nas. Są wyjątkowe w swej sile wyrazu; czasem pozornie oczywiste – a zarazem tak rzadko dzisiaj słyszane, mimo palącej nieraz aktualności. Skłaniają do pytań: jakiej zmiany społecznej, jakiej wspólnoty i jakiej demokracji chciałby dziś Jacek Kuron? Co chciałby nam przekazać? Jakiej inspiracji nam dostarcza?

Mamy nadzieję, że każdy znajdzie wśród myśli Jacka Kuronia te ważne dla siebie. Myśli, które staną się – w duchu jego ideałów – impulsem dla działania, kształtowania rzeczywistości i twórczej zmiany świata na lepszy.

Oś życia Jacka Kuronia jest wspólnym projektem Krytyki Politycznej, barStudio i Teatru Studio, zrealizowanym przy współpracy ośrodka KARTA w ramach Festiwalu im. Jacka Kuronia.

Projekt przygotowali: Agnieszka Glińska, Grzegorz Lewandowski, Michał Sutowski, Agnieszka Ziółkowska

13-15 czerwca, Ursus ZAKŁADY. URSUS 2014

Cykl wydarzeń artystyczno-społecznych na terenach dawnych Zakładów Przemysłu Ciągnikowego w Ursusie.

W programie: KONGRES RYSOWNIKÓW // PARADA TRAKTORÓW // SPACER AKUSTYCZNY PO ZPC URSUS // KINO PLENEROWE // PAMIĘTNIK MÓWIONY // MEGAFOTA // KOLACJA SĄSIEDZKA

14 czerwca, sobota, Pl. Defilad i bar Studio

11.00 – 13.30 Obywatelskie warsztaty dla dzieci

Po co i jak demonstrować? Prowadzenie: **Sylwia Chutnik**

Będziemy przygotowywać transparenty i wymyślać hasła, jakie na nich umieścimy. Porozmawiamy o tym, o co chodzi w demonstracjach, po co się je robi i dlaczego to ważne dla demokracji. Na koniec zmanifestujemy razem na placu Defilad.

1989 – co się stało 25 lat temu? – warsztaty z „burzenia murów”. Prowadzenie: **Sylwia Wiśniewska**

Na warsztaty zapraszamy dzieci od 6-ego roku życia.

12.00 Krakowski Chór Rewolucyjny

Repertuar w wykonaniu Krakowskiego Chóru Rewolucyjnego oraz zaproszonych do współpracy przy projekcie osób związanych z Jackiem Kuroniem, ideą pracy społecznej.

Krakowski Chór Rewolucyjny powstał w czerwcu 2012 roku. Chór śpiewa dawne robotnicze pieśni, zapomniane lub wymazane z historii, takie jak „Warszawianka 1905” czy „Czerwony sztandar”. Odszukuje stare pieśni buntownicze, marzycielskie i ożywia je. Te mówiące o niedoli, ale i te, które chwalą lepszy świat konstruowany dzięki wspólnej pracy i walce. Nie ogranicza się do pieśni polskich, śpiewa także po włosku i w jidisz. W planach ma utwory angielskie, hiszpańskie, niemieckie, rosyjskie, ukraińskie, czeskie, francuskie, hiszpańskie.

15 czerwca, niedziela

10.00 Laboratorium Przestrzeni Wspólnej. Prowadzenie: Performeria

Warszawa

Warsztaty teatralne dla licealistów i gimnazjalistów

Start: taras Teatru Studio

Czy każda przestrzeń miejska jest naprawdę publiczna i wspólna? Czy w sytuacji, gdy ciężko jest spojrzeć w osobie mijanej na ulicy, możliwe jest w ogóle spotkanie z drugim człowiekiem w przestrzeni miasta? Co kiedy ta osoba jest inna niż ja? I co to w ogóle znaczy: inny? Laboratorium przestrzeni wspólnej to warsztat performerski, w trakcie którego będziemy eksplorować jedną z najbardziej centralnych - w domyśle: wspólnych -, ale zarazem dzielących i niczych przestrzeni w Warszawie: okolice Pałacu Kultury, metra Centrum i Dworca Centralnego. Postaramy się stworzyć twórcze, tetralne sytuacje kontaktu, spotkania i doświadczenia bliskości. Odkryjemy enklawy wspólnego działania dla każdej i każdego, kto podejmie ryzyko wiary w możliwość miejsca wspólnego.

12.00, Żoliborski spacer zaangażowany śladami Jacka Kuronia

Start: wejście do Parku im. Stefana Żeromskiego na pl. Wilsona

Zapraszamy mieszkańców Warszawy do udziału w spacerze po miejscach, związanych z Jackiem Kuroniem, ważnych dla działalności opozycyjnej, społecznej, czasów transformacji. Spacery będą miały na celu przybliżenie życiorysu, osoby, ale również zarysowania tła społecznego, wizji i postulatów polityczno-społecznych Jacka Kuronia.

Prowadzenie: **Danuta Kuroń**

Danuta Kuroń – polska działaczka społeczna, z wykształcenia historyczka, w latach 80. współorganizatorka struktur podziemnej Solidarności na Lubelszczyźnie, redaktorka czasopism związkowych drugiego obiegu; podczas rozmów Okrągłego Stołu dziennikarka w Serwisie Informacyjnym Solidarności, po wyborach czerwcowych w 1989 roku organizowała biuro poselskie Jacka Kuronia; członkini ROAD. W 2000 roku wraz z Jackiem Kuroniem założyła Uniwersytet Powszechny im. Jana Józefa Lipskiego w Teremiskach, objęła też funkcję prezesa Fundacji Pomoc Społeczna SOS Jacka Kuronia.

17 czerwca, wtorek, godz. 19.15, Foyer Teatru Studio

Listy jak dotyk – czytanie performatywne listów Gajki i Jacka Kuroniów

Czytają: **Agnieszka Glińska i Łukasz Lewandowski**

Pisane podczas kolejnych odsiadek w więzieniach listy Jacka Kuronia do Gajki i jej listy z wolności do męża były dla nich jedyną formą kontaktu. Przez cenzurę więzienną przechodziły zarówno czułe słowa miłości, opisy zwyczajnych dni w rozłące jak i przejmujące wyznania. Listy, które przeczytamy, pochodzą z lat 1965-1982 i są niezwykłym świadectwem siły uczuć, a także fenomenalnym dokumentem tamtych czasów. Książka „Listy jak dotyk. Gaja i Jacek Kuroniowie” ukaże się nakładem Ośrodka KARTA w październiku br.

krytyka
polityczna

Współfinansowanie:

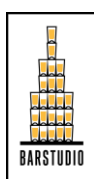
Projekt współfinansuje

MIASTO
STOŁECZNE
WARSZAWA

Partnerzy:

14-15/06/2014 WARSZAWA
DUŻY FESTIWAL KSIĄŻKI

